

Rättsfallssamlingen

DOMSTOLENS DOM (första avdelningen)

den 16 juli 2020 *

”Begäran om förhandsavgörande – Civilrättsligt samarbete – Förordning (EU) nr 1215/2012 – Artikel 1.1 – Tillämpningsområde – Begreppet privaträttens område – Talan om förbuds föreläggande som väckts av en myndighet för att skydda konsumentintressen”

I mål C-73/19,

angående en begäran om förhandsavgörande enligt artikel 267 FEUF, framställd av Hof van beroep te Antwerpen (Appellationsdomstolen i Antwerpen, Belgien) genom beslut av den 24 januari 2019, som inkom till domstolen den 31 januari 2019, i målet

Belgische Staat, företrädd av Minister van Werk, Economie en Consumenten, med ansvarsområdet Buitenlandse handel, och Directeur-Generaal van de Algemene Directie Controle en Bemiddeling van de FOD Economie, K.M.O., Middenstand en Energie, numera Algemene Directie Economische Inspectie,

Directur-Generaal van de Algemene Directie Controle en Bemiddeling van de FOD Economie, K.M.O., Middenstand en Energie, numera Algemene Directie Economische Inspectie,

mot

Movic BV,

Events Belgium BV,

Leisure Tickets & Activities International BV,

meddelar

DOMSTOLEN (första avdelningen)

sammansatt av avdelningsordföranden J.-C. Bonichot samt domarna M. Safjan, L. Bay Larsen, C. Toader (referent) och N. Jääskinen,

generaladvokat: M. Szpunar,

justitiesekreterare: förste handläggaren M. Ferreira,

efter det skriftliga förfarandet och förhandlingen den 29 januari 2020,

* Rättegångsspråk: nederländska.

med beaktande av de yttranden som avgetts av:

- Movici BV, genom L. Savelkoul och B. Schildermans, advokaten,
- Events Belgium BV och Leisure Tickets & Activities International BV, genom T. Baes, advocaat,
- Belgiens regering, genom P. Cottin, L. Van den Broeck och C. Pochet, samtliga i egenskap av ombud, biträdda av E.Vervaeke, advocaat,
- Europeiska kommissionen, genom M. Heller och G. Wils, båda i egenskap av ombud,

och efter att den 23 april 2020 ha hört generaladvokatens förslag till avgörande,

följande

Dom

- 1 Begäran om förhandsavgörande avser tolkningen av artikel 1.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1215/2012 av den 12 december 2012 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område (EUT L 351, 2012, s. 1).
- 2 Begäran har framställts i ett mål mellan å ena sidan Belgische Staat (belgiska staten), företrädd av Minister van Werk, Economie en Consumenten (ministern för arbetsmarknadsfrågor, ekonomi och konsumentfrågor), med ansvarsområdet Buitenlandse handel (utrikeshandel), och av Directeur-Generaal van de Algemene Directie Controle en Bemiddeling van de FOD Economie, K.M.O., Middenstand en Energie (generaldirektoratet för kontroll och medling vid Federala myndigheten för ekonomi, små och medelstora företag, egenföretagare och energi), numera Algemene Directie Economische Inspectie (generaldirektoratet för övervakning av näringsverksamhet), och generaldirektoratet för kontroll och medling vid Federala myndigheten för ekonomi, små och medelstora företag, egenföretagare och energi, numera generaldirektoratet för övervakning av näringsverksamhet (nedan gemensamt kallade de belgiska myndigheterna) och å andra sidan Movici BV, Events Belgium BV och Leisure Tickets & Activities International BV, bolag bildade enligt nederländsk rätt, angående bland annat ett föreläggande för de sistnämnda att upphöra med sin affärsmetod att återförsälja biljetter till evenemang i Belgien i andra hand.

Tillämpliga bestämmelser

Unionsrätt

- 3 I artikel 7 i rådets direktiv 93/13/EEG av den 5 april 1993 om oskäliga villkor i konsumentavtal (EGT L 95, 1993, s. 29; svensk specialutgåva, område 15, volym 12, s. 169) föreskrivs följande:

”1. Medlemsstaterna skall se till att det i konsumenternas och konkurrenternas intresse finns lämpliga och effektiva medel för att hindra fortsatt användning av oskäliga villkor i avtal som näringsidkare sluter med konsumenter.

2. De medel som avses i punkt 1 skall omfatta bestämmelser om att personer eller organisationer, som enligt nationell rätt har ett berättigat intresse att skydda konsumenter, får inleda ett ärende enligt nationell lagstiftning vid domstolar eller behöriga administrativa myndigheter, för att dessa skall avgöra om avtalsvillkor som utformats för allmänt bruk är oskäliga och använda lämpliga och effektiva medel för att förhindra framtida bruk av sådana villkor.

...”

- 4 Artikel 11 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/29/EG av den 11 maj 2005 om otillbörliga affärsmetoder som tillämpas av näringsidkare gentemot konsumenter på den inre marknaden och om ändring av rådets direktiv 84/450/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 97/7/EG, 98/27/EG och 2002/65/EG samt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 2006/2004 (direktiv om otillbörliga affärsmetoder) (EUT L 149, 2005, s. 22) har rubriken ”Efterlevnad av bestämmelserna” och har följande lydelse:

”1. Medlemsstaterna skall i konsumenternas intresse se till att det finns adekvata och effektiva metoder för att bekämpa otillbörliga affärsmetoder så att efterlevnaden av bestämmelserna i detta direktiv säkerställs.

Sådana medel skall innefatta rättsliga bestämmelser enligt vilka personer eller organisationer, som enligt den nationella lagstiftningen anses ha ett rättmätigt intresse av att otillbörliga affärsmetoder bekämpas, inbegripet konkurrenter, får

- a) vidta rättsliga åtgärder mot otillbörliga affärsmetoder,
och/eller
- b) anmäla sådana otillbörliga affärsmetoder till en förvaltningsmyndighet som är behörig antingen att fatta beslut rörande klagomål eller att inleda lämpliga rättsliga förfaranden.

Det skall ankomma på varje enskild medlemsstat att avgöra vilken av dessa möjligheter som skall tillämpas, och om domstolarna eller förvaltningsmyndigheterna skall få rätt att kräva att andra etablerade medel för att behandla klagomål först skall tillgripas, däribland de som nämns i artikel 10. Dessa möjligheter skall kunna utnyttjas oavsett om de berörda konsumenterna befinner sig i den medlemsstat där näringsidkaren finns eller i en annan medlemsstat.

...

2. Genom de bestämmelser som avses i punkt 1 skall medlemsstaterna, i de fall de anser sådana åtgärder nödvändiga, med hänsyn till alla inblandades och särskilt det allmännas intressen, ge domstolarna eller förvaltningsmyndigheterna befogenheter

- a) att besluta att de otillbörliga affärsmetoderna skall upphöra, eller att inleda lämpligt rättsligt förfarande för att få fram ett sådant beslut,
eller
- b) att besluta om förbud mot den otillbörliga affärsmetoden, om den ännu inte tillämpats men tillämpningen är nära förestående, eller inleda ett lämpligt rättsligt förfarande för att få fram ett sådant beslut,

även om det inte finns bevis för faktisk förlust eller skada eller för uppsåt eller vårdslöshet från näringsidkarens sida.

Medlemsstaterna skall också ombesörja att de åtgärder som avses i första stycket vidtas skyndsamt

- antingen med tillfällig verkan, eller
- med slutgiltig verkan,

varvid varje enskild medlemsstat får avgöra vilket av de två alternativen som skall väljas.

För att förhindra fortsatt verkan av otillbörliga affärsmetoder, som skall upphöra enligt ett slutgiltigt beslut, kan medlemsstaterna vidare ge domstolarna eller förvaltningsmyndigheterna befogenhet

- a) att kräva att detta beslut offentliggörs helt eller delvis, och i sådan form de bedömer lämplig,
- b) att dessutom kräva publicering av beriktigande.

...”

5 Enligt artikel 1 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/22/EG av den 23 april 2009 om förbudsföreläggande för att skydda konsumenternas intressen (EUT L 110, 2009, s. 30) är syftet med direktivet att närma medlemsstaternas lagar och andra författningar till varandra när det gäller åtgärder för förbudsföreläggande för skydd för de kollektiva konsumentintressen som omfattas av de unionsakter som anges i förteckningen i bilaga I för att säkerställa att den inre marknaden fungerar väl.

6 I bilaga I till direktivet nämns direktiven 93/13 och 2005/29 bland de som syftar till att skydda de kollektiva konsumentintressena.

7 I skälen 10 och 34 i förordning nr 1215/2012 anges följande:

”10) Tillämpningsområdet för denna förordning måste täcka de väsentliga delarna av privaträtten utom vissa väl definierade delar, ...

...

34) Kontinuiteten mellan [konventionen av den 27 september 1968 om domstols behörighet och om verkställighet av domar på privaträttens område (EGT L 299, 1972, s. 32; svensk utgåva, EGT C 15, 1997, s. 30)], [rådets förordning (EG) nr 44/2001 av den 22 december 2000 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område (EGT L 12, 2001, s. 1)] och denna förordning bör säkerställas, och övergångsbestämmelser bör därför införas. Likaså måste kontinuitet råda när det gäller Europeiska unionens domstols tolkning av bestämmelserna i [nämnda konvention] ... och de förordningar som ersätter den.”

8 Artikel 1 i förordning nr 1215/2012 ingår i kapitel I med rubriken ”Tillämpningsområde och definitioner”. I artikel 1.1 föreskrivs följande:

”Denna förordning är tillämplig på privaträttens område, oberoende av vilket slag av domstol det är fråga om. Den omfattar i synnerhet inte skattefrågor, tullfrågor eller förvaltningsrättsliga frågor eller statens ansvar för handlingar eller underlåtenhet vid utövandet av offentliga maktbefogenheter (*acta jure imperii*).”

Belgisk rätt

Lagen av den 30 juli 2013

9 Enligt artikel 5.1 i Wet betreffende de verkoop van toegangsbewijzen tot evenementen (lag om återförsäljning av entrébiljetter till evenemang) av den 30 juli 2013 (*Belgisch Staatsblad*, 6 september 2013, s. 63069) (nedan kallad lagen av den 30 juli 2013) är det förbjudet att regelmässigt

erbjuda andrahandsförsäljning av evenemangsbiljetter och att tillhandahålla medel som används för sådan andrahandsförsäljning. Enligt artikel 5.2 i denna lag är det dessutom förbjudet att tillfälligt sälja evenemangsbiljetter i andra hand till ett högre pris än det slutliga priset.

- 10 Enligt artikel 14 i lagen av den 30 juli 2013 ska ordföranden för Rechtbank van koophandel (Handelsdomstolen, Belgien), numera Ondernemingsrechtbank (Företagsdomstolen), fastställa att en handling utgör en överträdelse av artikel 5 i samma lag och förordna om att den ska upphöra. I denna bestämmelse föreskrivs att en talan om förbuds föreläggande ska väckas av ministern med ansvar för ekonomiska frågor eller av generaldirektören för generaldirektoratet för kontroll och medling vid den federala myndigheten för ekonomi, små och medelstora företag, egenföretagare och energi, eller av berörda personer.

Lagen om ekonomisk rätt

- 11 I avsnitt 4 i bok VI i Wetboek economisch recht (lagen om ekonomisk rätt) av den 28 februari 2013, i dess tillämpliga lydelse i de nationella målen (nedan kallad WER), ingår kapitel 1, om ”Otillbörliga affärsmetoder gentemot konsumenter”, som innehåller artiklarna VI.92–VI.100, vilka genomför direktiv 2005/29. Artiklarna VI.93, VI.97, VI.99 och VI.100 WER definierar otillbörliga affärsmetoder.
- 12 Enligt artikel XVII.1 WER ska ordföranden för Rechtbank van koophandel (handelsdomstolen) fastställa om en handling utgör en överträdelse av bestämmelserna i den lagen, med förbehåll för vissa speciella förfaranden, och förordna om att den ska upphöra.
- 13 I artikel XVII.7 WER föreskrivs att en talan med stöd av artikel XVII.1 i denna lag får väckas av bland annat berörda personer, ministern med ansvar för ekonomiska frågor eller generaldirektören för generaldirektoratet för kontroll och medling vid den federala myndigheten för ekonomi, små och medelstora företag, egenföretagare och energi, eller av en förening som har till syfte att tillvarata konsumentintressen, när denna väcker talan i syfte att tillvarata de lagstadgade kollektiva konsumentintressena.
- 14 Enligt artikel XV.2.2 WER ska de rapporter som upprättas av behöriga tjänstemän vara giltiga om inte annat visas.
- 15 Enligt artikel XV.3.1 WER kan de tjänstemän som avses i artikel XV.2 i samma lag upprätta en varningsrapport eller en reguljär rapport eller föreslå en administrativ sanktion som bland annat grundar sig på de konstateranden som gjorts.

Processlagen

- 16 Gerechtig Wetboek (processlagen) innehåller ett kapitel XXIII med rubriken ”Vite”, där det i artikel 1385 bis föreskrivs att en domstol på begäran av en part får förplikta den andra parten att betala ett penningbelopp, benämnt vite, om denna inte uppfyller den huvudförpliktelse som fastställs i målet, och detta utan att det påverkar rätten till skadestånd om sådan rätt föreligger. Enligt artikel 1385 ter i samma lag får en domstol bland annat fastställa vitet som ett belopp för varje överträdelse.

Målet vid den nationella domstolen och tolkningsfrågan

- 17 Den 2 december 2016 väckte de belgiska myndigheterna talan vid Rechtbank van koophandel Antwerpen – afdeling Antwerpen (Handelsdomstolen i Antwerpen, avdelningen i Antwerpen, Belgien) mot Movic, Events Belgium och Leisure Tickets & Activities International och yrkade interimistiskt att det skulle fastställas att dessa bolag via sina webbplatser erbjöd andrahandsförsäljning i Belgien av

evenemangsbiljetter till ett högre pris än vad den ursprungliga säljaren hade begärt, vilket utgjorde överträdelser av lagen av den 30 juli 2013 och av WER, samt att de skulle förpliktas att upphöra med dessa affärsmetoder.

- 18 Accessoriskt yrkade de belgiska myndigheterna att det skulle förordnas om åtgärder för att offentliggöra beslutet, på bolagens bekostnad, att de skulle föreläggas ett vite på 10 000 euro för varje fastställd överträdelse från och med delgivningen av avgörandet och att det skulle fastställas att framtida överträdelser skulle kunna fastställas genom enbart en rapport från en edsvuren tjänsteman vid generaldirektoratet för övervakning av näringsverksamhet, i enlighet med WER.
- 19 De tre bolagen invände att den belgiska domstolen var internationellt obehörig och anförde att de belgiska myndigheterna hade utövat offentliga maktbefogenheter, vilket innebar att talan inte omfattades av tillämpningsområdet för förordning nr 1215/2012.
- 20 Genom beslut av den 25 oktober 2017 fann Rechtbank van koophandel Antwerpen – afdeling Antwerpen (Handelsdomstolen i Antwerpen, avdelningen i Antwerpen) att den saknade internationell behörighet att pröva talan i de nationella målen. Rätten fann att förordning nr 1215/2012 inte var tillämplig, eftersom talan inte kunde anses röra "privaträttens område" i den mening som avses i denna förordning.
- 21 De belgiska myndigheterna överklagade detta avgörande till Hof van beroep te Antwerpen (Appellationsdomstolen i Antwerpen, Belgien).
- 22 Parterna är oense om huruvida en myndighets utövande av sin behörighet att väcka talan i syfte att få överträdelser av lagen av den 30 juli 2013 och WER att upphöra utgör myndighetsutövning eller inte.
- 23 De belgiska myndigheterna har gjort gällande att de i de nationella målen inte försvarar ett offentligt intresse som är deras, utan allmänintresset av att den nationella lagstiftningen om affärsmetoder iakttas, vilken i sig syftar till att skydda privata intressen – såväl företagares som konsumenters. Dessa affärsmetoder regleras av allmänna rättsregler som är tillämpliga mellan enskilda, och målen hör således till "privaträttens område" i den mening som avses i artikel 1.1 i förordning nr 1215/2012.
- 24 Motparterna har däremot hävdats att de belgiska myndigheterna agerar med stöd av en rättighet som är specifik för den offentliga makten, på grundval av vilken de, till skillnad från privatpersoner eller företag, kan väcka talan om förbuds föreläggande utan att ha något eget intresse i saken. De belgiska myndigheterna utövar således offentliga maktbefogenheter, eftersom de inte själva påverkas av de berörda bolagens affärsmetoder.
- 25 Mot denna bakgrund beslutade Hof van Beroep te Antwerpen (Appellationsdomstolen i Antwerpen) att vilandeförklara målet och ställa följande fråga till EU-domstolen:

"Ska ett rättsligt förfarande till följd av en talan om fastställelse av och förbuds föreläggande för otillbörliga marknadsmetoder eller affärsmetoder mot konsumenter, som på grundval av artikel 14 i [lagen av den 30 juli 2013] och artikel [XVII.7 WER] väckts av belgiska myndigheter mot nederländska företag som från Nederländerna bedriver andrahandsförsäljning av biljetter till evenemang i Belgien via webbplatser som i huvudsak riktar sig till belgiska kunder betraktas som ett rättsligt förfarande på 'privaträttens område' i den mening som avses i artikel 1.1 i förordning nr [1215/2012], och kan ett domstolsavgörande i ett sådant rättsligt förfarande därmed omfattas av tillämpningsområdet för denna förordning?"

Prövning av tolkningsfrågan

- 26 Den hänskjutande domstolens fråga rör fastställandet av vilken domstol som är behörig att pröva en talan som myndigheterna i en medlemsstat har väckt mot bolag som är etablerade i en annan medlemsstat och som syftar till att dessa bolags påstått olagliga affärsmetoder gentemot konsumenter med hemvist i förstnämnda medlemsstat ska fastställas och upphöra.
- 27 De nationella målen rör även tre accessoriska yrkanden, om åtgärder för offentliggörande, om vite och om att framtida överträdelser ska kunna fastställas genom en rapport upprättad av en edsvuren tjänsteman vid en av myndigheterna.
- 28 Som generaladvokaten har påpekat i punkt 14 i sitt förslag till avgörande måste den hänskjutande domstolen, för att kunna anse sig behörig enligt förordning nr 1215/2012 att pröva de nationella målen, kunna konstatera att inget av de yrkanden som de belgiska myndigheterna har framställt kan medföra att tvisterna helt eller delvis faller utanför förordningens materiella tillämpningsområde.
- 29 Enligt fast rättspraxis ankommer det på EU-domstolen att tillhandahålla den hänskjutande domstolen alla uppgifter om unionsrättens tolkning som denna kan behöva för att pröva huruvida den nationella rätten är förenlig med unionsrätten vid avgörandet av det nationella målet (se, för ett liknande resonemang, dom av den 16 december 2008, Gysbrechts och Santurel Inter, C-205/07, EU:C:2008:730, punkt 31 och där angiven rättspraxis, och dom av den 12 februari 2015, Baczó och Vizsnyiczai, C-567/13, EU:C:2015:88, punkt 32 och där angiven rättspraxis) och vid behov omformulera den hänskjutna frågan.
- 30 Under dessa omständigheter kommer begäran om förhandsavgörande att besvaras inte bara mot bakgrund av de huvudyrkanden som har framställts vid den hänskjutande domstolen, utan även mot bakgrund av de yrkanden som har framställts där accessoriskt.
- 31 Den hänskjutande domstolen ska således anses ha ställt sin fråga för att få klarhet i huruvida artikel 1.1 i förordning nr 1215/2012 ska tolkas så, att en tvist mellan myndigheterna i en medlemsstat och näringsidkare etablerade i en annan medlemsstat omfattas av begreppet ”privaträttens område” i den mening som avses i den bestämmelsen när nämnda myndigheter yrkar fastställelse av överträdelser i form av påstått olagliga otillbörliga affärsmetoder samt förbuds föreläggande mot dessa, och därtill accessoriskt yrkar beslut om åtgärder för offentliggörande, om vite och om att framtida överträdelser ska kunna fastställas genom en rapport upprättad av en edsvuren tjänsteman vid en av dessa myndigheter.
- 32 Domstolen erinrar inledningsvis om att eftersom förordning nr 1215/2012 har upphävt och ersatt förordning nr 44/2001, vilken i sin tur har ersatt den konvention som nämns i skäl 34 i förordning nr 1215/2012, gäller domstolens tolkning av bestämmelserna i dessa rättsakter även för förordningen – såsom framgår av detta skäl – när bestämmelserna i nämnda rättsakter kan anses ”likvärdiga”.
- 33 För att i möjligaste mån säkerställa att de rättigheter och skyldigheter som följer av förordning nr 1215/2012 är lika och enhetliga för medlemsstaterna och för berörda personer, ska begreppet ”privaträttens område” i artikel 1.1 i förordningen inte tolkas som en ren hänvisning till nationell rätt i någon av medlemsstaterna. Det ska betraktas som ett självständigt begrepp som ska tolkas mot bakgrund av dels förordningens mål och systematik, dels de allmänna principer som framgår av samtliga nationella rättssystem (dom av den 7 maj 2020, Rina, C-641/18, EU:C:2020:349, punkt 30 och där angiven rättspraxis).

- 34 Som framgår av bland annat skäl 10 i förordning nr 1215/2012 krävs det dessutom en vid tolkning av begreppet "privaträttens område" för att säkerställa en väl fungerande inre marknad och för att undvika, så att rättskipningen ska fungera väl, att oförenliga domar inte meddelas i de olika medlemsstaterna (dom av den 28 februari 2019, Gradbeništvo Korana, C-579/17, EU:C:2019:162, punkt 47 och där angiven rättspraxis).
- 35 Slutligen har domstolen återkommande slagit fast att även om vissa tvister mellan en myndighet och ett privaträttsligt subjekt kan omfattas av tillämpningsområdet för förordning nr 1215/2012, förhåller det sig annorlunda när myndigheten utövar offentliga maktbefogenheter (se, för ett liknande resonemang, dom av den 11 april 2013, Sapir m.fl., C-645/11, EU:C:2013:228, punkt 33 och där angiven rättspraxis, och dom av den 12 september 2013, Sunico m.fl., C-49/12, EU:C:2013:545, punkt 34).
- 36 Den omständigheten att en av parterna i målet har utövat offentliga maktbefogenheter, på grund av att parten i fråga har utövat befogenheter som går utöver de rättsregler som är tillämpliga i förhållandet mellan enskilda, innebär att tvisten utesluts från privaträttens område enligt artikel 1.1 i förordning nr 1215/2012 (se, för ett liknande resonemang, dom av den 15 februari 2007, Lechouritou m.fl., C-292/05, EU:C:2007:102, punkt 34 och där angiven rättspraxis, och dom av den 28 februari 2019, Gradbeništvo Korana, C-579/17, EU:C:2019:162, punkt 49 och där angiven rättspraxis).
- 37 Av detta följer att för att avgöra huruvida ett område omfattas av "privaträttens område" i den mening som avses i artikel 1.1 i förordning nr 1215/2012, är det nödvändigt att identifiera det rättsliga förhållandet mellan de tvistande parterna och att granska grunderna för talan eller de närmare bestämmelserna om hur denna talan ska väckas och föras (se, för ett liknande resonemang, dom av den 14 oktober 1976, LTU, 29/76, EU:C:1976:137, punkt 4, och dom av den 28 februari 2019, Gradbeništvo Korana, C-579/17, EU:C:2019:162, punkt 48 och där angiven rättspraxis).
- 38 När det gäller grunden för ett sådant yrkande som huvudyrkandet i de nationella målen, erinrar domstolen om att artikel 7.2 i direktiv 93/13 föreskriver att medlemsstaterna ska införa bestämmelser om talan om förbudsföreläggande mot oskäliga villkor i konsumentavtal.
- 39 Likaså föreskriver artikel 11 i direktiv 2005/29, som har rubriken "Tillämpning av lagstiftning", olika sätt att fastställa att affärsmetoder är olagliga och att de ska förbjudas.
- 40 Slutligen nämns direktiven 93/13 och 2005/29 i bilaga I till direktiv 2009/22 bland de unionsrättsliga instrument som skyddar de kollektiva konsumentintressena.
- 41 När det gäller talan om förbudsföreläggande och begreppet "privaträttens område" i den mening som avses i artikel 1.1 i förordning nr 1215/2012, har domstolen redan tidigare slagit fast att en talan om förbud för näringsidkare att använda oskäliga villkor, i den mening som avses i direktiv 93/13, i de avtal som de sluter med konsument, och som således har till avsikt att rätten ska pröva privaträttsliga förhållanden, omfattas av begreppet "privaträttens område" (se, för ett liknande resonemang, dom av den 1 oktober 2002, Henkel, C-167/00, EU:C:2002:555, punkt 30). Denna rättspraxis har senare bekräftats och mer allmänt utsträckts för sådan talan om förbudsföreläggande som avses i direktiv 2009/22 (se, för ett liknande resonemang, dom av den 28 juli 2016, Verein für Konsumenteninformation, C-191/15, EU:C:2016:612, punkterna 38 och 39).
- 42 Av detta följer att talan som syftar till fastställelse och upphörande av otillbörliga affärsmetoder, i den mening som avses i direktiv 2005/29, även omfattas av begreppet "privaträttens område" i den mening som avses i artikel 1.1 i förordning nr 1215/2012.

- 43 I förevarande fall syftar målen vid den hänskjutande domstolen till att säkerställa efterlevnaden av förbudet i den nationella lagstiftningen i fråga mot att återförsälja entrébiljetter till evenemang – regelmässigt eller till ett högre pris än det nominella priset – eftersom sådan återförsäljning kan anses utgöra en otillbörlig affärsmetod enligt denna lagstiftning.
- 44 Vad gäller formerna för att väcka talan ska det emellertid påpekas att talan i det nationella målet inte har väckts av privaträttsliga personer, såsom konsumenter eller organ som verkar för konsumentskydd, utan av de belgiska myndigheter som den berörda medlemsstaten har gett i uppdrag att bland annat säkerställa konsumentskyddet.
- 45 I förevarande fall har motparterna i det nationella målet bestritt att talan kan omfattas av begreppet ”privaträttens område” och har först och främst gjort gällande att de belgiska myndigheterna inte är skyldiga att visa att de har ett eget intresse av att inleda sådana förfaranden som de som är aktuella i det nationella målet.
- 46 I detta avseende ska det för det första påpekas att den nationella lagstiftaren har upprättat en förteckning över de personer som har rätt att väcka en sådan talan i enlighet med artikel 14.1 i lagen av den 30 juli 2013 och artikel XVII.7 WER.
- 47 Domstolen har redan tidigare slagit fast att den omständigheten att en befogenhet eller möjlighet ges genom en lag inte i sig är avgörande för att dra den slutsatsen att det har varit fråga om myndighetsutövning från statens sida (se analogt, vad gäller begreppet ”mål och ärenden av civil eller kommersiell natur” i den mening som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1393/2007 av den 13 november 2007 om delgivning i medlemsstaterna av rättegångshandlingar och andra handlingar i mål och ärenden av civil eller kommersiell natur och om upphävande av rådets förordning (EG) nr 1348/2000 (EUT L 324, 2007, s. 79), dom av den 11 juni 2015, Fahrenbrock m.fl., C-226/13, C-245/13 och C-247/13, EU:C:2015:383, punkt 56).
- 48 I förevarande fall framgår det av lydelsen av artikel 14.1 i lagen av den 30 juli 2013 och artikel XVII.7 WER att de belgiska myndigheterna, på samma sätt som berörda parter och konsumentskyddsorganisationer, har rätt att väcka talan vid Rechtbank van koophandel (Handelsdomstolen), numera Ondernemingsrechtbank (Företagsdomstolen), för att få fastställt att den nationella lagstiftningen på området har åsidosatts och få till stånd ett förbuds föreläggande.
- 49 Av detta följer att de belgiska myndigheternas processuella ställning i detta avseende är jämförbar med situationen för ett konsumentskyddsorgan.
- 50 För det andra tycks den nationella lagstiftningen i fråga inte heller ge de belgiska myndigheterna rätt att åberopa regler om erkännande av ett berättigat intresse av att få saken prövad som ger dem bättre villkor för att väcka talan än andra käre.
- 51 Med förbehåll för den prövning som det ankommer på den hänskjutande domstolen att göra, är myndigheterna inte i högre grad än de två andra kategorier av käre som nämns i artikel XVII.7 WER befriade från att visa ett berättigat intresse av att få saken prövad.
- 52 Även om det är riktigt att de belgiska myndigheter i de nationella målen inte tycks ha visat att de har ett berättigat intresse av att få saken prövad, är denna omständighet med nödvändighet en naturlig följd av att de endast kunde agera med stöd av en behörighet som de har enligt lag om bekämpning av vissa otillbörliga affärsmetoder.
- 53 Såsom generaladvokaten har påpekat i punkt 29 i sitt förslag till avgörande ska skydd av allmänintresset inte heller förväxlas med utövande av offentliga maktbefogenheter.

- 54 I de nationella målen tycks de villkor som ställs upp för att de belgiska myndigheterna ska ha ett berättigat intresse av att få saken prövad således inte, med förbehåll för den hänskjutande domstolens prövning, utgöra myndighetsutövning.
- 55 Motparterna i det nationella målet har vidare framhållit den omständigheten att de belgiska myndigheterna använder sina egna konstateranden och uttalanden som bevisning inför domstol, vilket innebär att de viktigaste handlingarna i målet består av en rad rapporter och konstateranden som gjorts av statliga kontrollanter, vilket utgör offentlig maktutövning.
- 56 Som generaladvokaten har påpekat i punkt 59 i sitt förslag till avgörande skulle, om en tvist som inleds av en myndighet inte ansågs omfattas av tillämpningsområdet för förordning nr 1215/2012 på grund av att myndigheten har använt bevisning som har inhämtats genom dess offentliga maktbefogenheter, detta minska den praktiska verkan av en av unionslagstiftarens erkända modeller för att genomföra konsumentskyddet. Till skillnad från den modellen att det är förvaltningsmyndigheten själv som beslutar om följderna av en överträdelse, har myndigheten under sådana omständigheter som i det nationella målet till uppgift att tillvarata konsumenternas intressen vid domstol.
- 57 Det är endast om en myndighet, på grund av sin användning av viss bevisning, inte konkret befinner sig i samma situation som ett privaträttsligt rättssubjekt i en motsvarande tvist som myndigheten ska anses ha utövat offentliga maktbefogenheter i det fallet.
- 58 Det ska preciseras att det inte kan likställas med sådana maktbefogenheter att bara sammanställa anmärkningar och bevisning, på samma sätt som ett kollektiv av näringsidkare eller konsumenter skulle kunna göra.
- 59 I detta avseende framgår det inte av de uppgifter som EU-domstolen har tillgång till att de belgiska myndigheterna, i processen vid den hänskjutande domstolen, skulle ha använt någon som helst bevisning som den inhämtat genom sina offentliga maktbefogenheter, vilket det dock ankommer på den hänskjutande domstolen att kontrollera.
- 60 Av detta följer att en tvist mellan myndigheterna i en medlemsstat och näringsidkare etablerade i en annan medlemsstat omfattas av begreppet "privaträttens område" i den mening som avses i artikel 1.1 i förordning nr 1215/2012 när nämnda myndigheter som huvudyrkande begär fastställelse av överträdelser i form av påstått olagliga otillbörliga affärsmetoder samt förbuds föreläggande mot dessa.
- 61 Vad gäller de accessoriska yrkandena i det nationella målet, ska det noteras att yrkandena om åtgärder för offentliggörande samt vite är vanliga civilprocessuella åtgärder för att säkerställa verkställigheten av det kommande domstolsavgörandet, såsom generaladvokaten påpekat i punkterna 71 och 72 i sitt förslag till avgörande.
- 62 Vad däremot gäller de belgiska myndigheternas yrkande vid den hänskjutande domstolen om behörighet att fastställa framtida överträdelser genom en rapport från en edsvuren tjänsteman vid generaldirektoratet för ekonomiska kontroller, kan ett sådant yrkande inte, vilket också generaladvokaten påpekat i punkterna 75–77 i sitt förslag till avgörande, anses omfattas av "privaträttens område", eftersom det i själva verket avser befogenheter som går utöver vad som gäller enligt allmänna rättsregler som är tillämpliga mellan enskilda.
- 63 Det allmänna system som införts genom förordning nr 1215/2012 kräver dock inte att behandlingen av ett accessoriskt yrkande nödvändigtvis kopplas samman med behandlingen av ett huvudyrkande (se, för ett liknande resonemang, dom av den 22 oktober 2015, Aannemingsbedrijf Aertssen och Aertssen Terrassements, C-523/14, EU:C:2015:722, punkt 33 och där angiven rättspraxis). Den internationella behörigheten för en domstol i en medlemsstat att pröva ett huvudyrkande kan således grundas på denna förordning utan att detta nödvändigtvis måste vara fallet med de accessoriska yrkandena, och vice versa.

- 64 Av vad som anförts följer att den hänskjutna frågan ska besvaras på följande sätt. Artikel 1.1 i förordning nr 1215/2012 ska tolkas så, att en tvist mellan myndigheterna i en medlemsstat och näringsidkare etablerade i en annan medlemsstat omfattas av begreppet ”privaträttens område” i den mening som avses i den bestämmelsen när nämnda myndigheter som huvudyrkande begär fastställelse av överträdelser i form av påstått olagliga otillbörliga affärsmetoder samt förbudsföreläggande mot dessa, samt accessoriskt yrkar att svarandena ska åläggas dels att vidta åtgärder för offentliggörande, dels vite.

Rättegångskostnader

- 65 Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i det nationella målet utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den hänskjutande domstolen att besluta om rättegångskostnaderna. De kostnader för att avge yttrande till domstolen som andra än nämnda parter har haft är inte ersättningsgilla.

Mot denna bakgrund beslutar domstolen (första avdelningen) följande:

Artikel 1.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1215/2012 av den 12 december 2012 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område ska tolkas så, att en tvist mellan myndigheterna i en medlemsstat och näringsidkare etablerade i en annan medlemsstat omfattas av begreppet ”privaträttens område” i den mening som avses i den bestämmelsen när nämnda myndigheter som huvudyrkande begär fastställelse av överträdelser i form av påstått olagliga otillbörliga affärsmetoder samt förbudsföreläggande mot dessa, samt accessoriskt yrkar att svarandena ska åläggas dels att vidta åtgärder för offentliggörande, dels vite.

Underskrifter